

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра Анестезіології, інтенсивної терапії та медицини невідкладних станів

Силабус курсу
«Екстрена та невідкладна медична допомога»

Обсяг	90 годин (3 кредити)
Семестр, рік навчання	IX-X семестри, 5 рік навчання
Дні, час, місце	Проведення навчальної дисципліни відбувається згідно затвердженого розкладу занять Клінічні бази кафедри- ООКЛ, МКЛ № 11, ООКДЛ, Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка)
Викладач (-і)	К.мед.н., доцент Басенко Ігор Леонтійович К.мед.н., доцент Кірпічнікова Катерина Петрівна К.мед.н., доцент Салех Олена Миколаївна К.мед.н., доцент Юзвак Микола Петрович К.мед.н., асистент Гричушенко Інна Сергіївна К.мед.н., асистент Твердовський Іван Валерійович Асистент Діденко Євген Борисович Асистент Грушевська Ганна Олександрівна Асистент Сухонос Роман Євгенович Асистент Потапчук Юрій Олександрович Асистент Данілова Ганна Олександрівна Асистент Суслов Олександр Сергійович Асистент Володичев Денис Сергійович Асистент Бугаєнко Євген Петрович Асистент Бегляров Олександр Олександрович
Контактний телефон	Басенко І.Л. 099-782-25-60 Кірпічнікова К.П. 095-473-65-07 Салех О.М. 063-873-21-36 Юзвак М.П. 099-607-91-51 Гричушенко І.С. 093-797-13-53 Твердовський І.В. 093-425-71-69 Діденко Є.Б. 095-402-55-04 Грушевська Г.О. 095-818-11-05 Сухонос Р.Є. 093-597-25-94 Потапчук Ю.О. 093-305-24-51 Данілова Г.О. 066-286-01-68 Суслов О.С. 067-419-06-65 Володичев Д.С. 096-797-59-79 Бугаєнко Є.П. 067-904-73-62 Бегляров О.О. 063-641-34-76

E-mail	Басенко І.Л. igor_basenko@gmail.com Кірпи́чнікова К.П. katernyna.kirpichnikova@onmedu.edu.ua Салех О.М. elenasalekh@gmail.com Юзвак М.П. yuzvaknp@gmail.com Гричушенко І.С. sherlokfox@gmail.com Твердовський І.В. ivtverdovskiy@gmail.com Діденко Є.Б. didenkoevgeniy@gmail.com Грушевська Г.О. grushevskaa23@gmail.com Сухонос Р.Є. r.sukhonos@gmail.com Потапчук Ю.О. Dr.potapchuck@gmail.com Данілова Г.О. emergencyanna@gmail.com Суслов О.С. suslov.oleksandr@yahoo.com Володичев Д.С. Denis.volodychev@onmedu.edu.ua Бугаєнко Є.П. doctor.oit@gmail.com Бегляров О.О. dr.biehliarov@gmail.com
Робоче місце	База ООКЛ База МКЛ № 11 База ООКДЛ База Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка)
Консультації	Розклад консультацій розміщено на сайті кафедри Онлайн-консультації проводяться з використанням платформи Ms Teams, Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

В залежності від форми навчання (дистанційне або аудиторне) комунікація зі студентами буде здійснюватися з використанням E-mail, соціальних мереж, телефону, очних зустрічей

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» є: організація надання екстреної та невідкладної медичної допомоги в Україні ; порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на до госпітального етапі ; початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта; зупинка кровообігу та дихання ; діагностика та лікування невідкладних станів на місці події ; екстрена медична допомога при механічних травмах та масових ураженнях.

Міждисциплінарні зв'язки

“Екстрена та невідкладна медична допомога“ як навчальна дисципліна:

а) базується на вивченні студентами біології, анатомії і фізіології людини, фармакології, гігієни, патологічної анатомії, патологічної фізіології, медицини надзвичайних ситуацій, терапії, хірургії, та інших клінічних дисциплін й інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи теоретичних знань і практичних навичок з організації і

надання екстреної медичної допомоги пацієнтам у невідкладних станах на догоспітальному та ранньому госпітальному етапах, у тому числі й під час надзвичайних ситуацій мирного часу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» є діагностування невідкладних станів, проведення лікувально-евакуаційних заходів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги, надання екстреної медичної допомоги.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога» є:

- визначити основні принципи організації і надання екстреної медичної допомоги в Україні;
- оволодіти навичками діагностики невідкладних станів на місці події у складі бригади екстреної медичної допомоги (лідер, учасник) та відділенні екстреної медичної допомоги багатoproфільної лікарні
- навчитися розпізнавати невідкладні стани у роботі лікаря амбулаторії загальної практики – сімейної медицини, поліклініки, відділення стаціонару (незалежно від профілю);
- навчитися визначити протокол з медицини невідкладних станів, який найбільше відповідає симптомам постраждалого (пацієнта);
- надати екстрену медичну допомогу відповідно до визначеного протоколу з медицини невідкладних станів з виконанням адекватних маніпуляцій.
- опанувати організаційними принципами надання екстреної медичної допомоги і випадку надзвичайних ситуацій мирного часу;
- вивчити послідовність дій бригад екстреної медичної допомоги у випадку масових уражень;
- навчитись проводити медичне сортування постраждалих.

Дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

➤ *інтегральна:* здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

➤ *загальні:*

1. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
2. здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
3. здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
4. здатність планувати і управляти часом;
5. знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
6. навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
7. здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
8. здатність приймати обґрунтовані рішення;
9. здатність працювати в команді;
10. навички міжособистісної взаємодії;

11. визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
 12. прагнення до збереження навколишнього середовища;
 13. здатність діяти на основі етичних міркувань.
- *спеціальні (фахові, предметні):*
1. збір анамнезу у хворого;
 2. проведення об'єктивного обстеження хворого;
 3. оцінювання важкості клінічних проявів хвороби;
 4. складання плану обстеження і оцінка їх результатів;
 5. проведення диференційної діагностики;
 6. забезпечення догляду за важкохворим;
 7. виявляти і оцінювати гострі медичні стани;
 8. надання першої медичної допомоги;
 9. забезпечення базової підтримки життя і серцево-легеневої реанімації у відповідності до діючих Європейських рекомендацій;
 10. лікування болю;
 11. призначення відповідного лікування;
 12. виконання медичних процедур і медичних маніпуляцій (вимірювання артеріального тиску, проведення венепункції та катетеризації вени, застосування засобів для проведення внутрішньовенної трансфузії, проведення підшкірної, внутрішньо-м'язової ін'єкцій, катетеризація сечового міхура, промивання шлунку, постановка клізми);
 13. транспортування хворих;
 14. проведення трансфузії компонентів донорської крові;
 15. знання протоколів надання допомоги при різних видах невідкладних станів у пацієнтів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- здатність проведення професійної діяльності у соціальній взаємодії, оснований на гуманістичних і етичних засадах;
- здатність ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини;
- здатність використовувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- здатність виявляти знання в практичних ситуаціях;
- здатність використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності;
- здатність аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях;

- розуміння і дотримання принципів деонтології та етики у професійній діяльності;
- розуміння про норми санітарно-епідемічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності;
- розуміння саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність усвідомлювати вибір стратегії спілкування, навички міжособистісної взаємодії;
- здатність дотримуватись норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати в команді;
- здатність ефективно спілкуватися, формувати та розв'язувати завдання рідною мовою як усно, так і письмово;
- здатність використовувати деякі інформаційні і комунікаційні технології;
- здатність аналізувати та оцінювати результати дослідження, вікових, статевих, індивідуальних особливостей організму людини, клінічну анатомію ділянок тіла людини, органів та інших анатомічних утворень;
- збирати, інтерпретувати відповідні дані та аналізувати складності в межах спеціалізації для донесення суджень, що висвітлюють соціальні та етичні проблеми;
- розуміння прагнення до збереження навколишнього середовища.

Результати навчання для дисципліни:

Знати:

Діагностику, тактику лікування та надання екстреної медичної допомоги відповідно до існуючих протоколів з медицини невідкладних станів:

1. асфіксія
2. гіпертонічний криз
3. гостра дихальна недостатність
4. гостре отруєння
5. електротравма
6. зовнішні кровотечі
7. зупинка кровообігу і дихання
8. коми
9. непритомність
10. переохолодження
11. утоплення
12. шоки

У програмі враховані невідкладні стани, які вимагають виконання відповідного протоколу з медицини невідкладних станів:

Вміти:

1. Відновлення прохідності дихальних шляхів
2. Введення ротогортального і носогортального повітроводів
3. ШВЛ дихальним мішком типу “Амбу” і лицевою маскою
4. Інтубація трахеї (ендотрахеальна трубка)

5. Використання ліків при проведенні інтубації
6. Використання альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів (стравохідно-трахеальної комбінованої трубки (комбіт'юб), ларингеальної маски (ЛМА), конікопункції, конікотомії)
7. Аспірація верхніх дихальних шляхів (ручний та електричний аспіратор)
8. Киснева терапія
9. Проведення серцево-легеневої та церебральної реанімації
10. Використання автоматичного дефібрилятора
11. Використання ручного дефібрилятора
12. Оцінка капілярного наповнення
13. Методика реєстрації 12-канальної ЕКГ
14. Катетеризація ліктьової вени;
15. Катетеризація зовнішньої яремної вени
16. Внутрішньокістковий доступ
17. Накладання джгута
18. Накладання шийного комірця
19. Накладання шин (Крамера, вакуумних, Sam-Splint,)
20. Накладання іммобілізаційного жилета
21. Іммобілізація хребта (фіксація постраждалого на довгій транспортувальній дошці з горизонтального положення пацієнта, із салону автомобіля)
22. Вимірювання та трактування артеріального тиску
23. Накладання оклюзійної клапанної пов'язки при відкритому і напруженому пневмотораксі
дренування плевральної порожнини при напруженому пневмотораксі
24. Пульс-оксиметрія
25. Аналіз рівня глюкози в крові.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (4 год.) та практичних (26 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: лекції, практичні заняття, самостійна робота (СРС) з активною консультацією викладача.

Зміст, обсяг та структура дисципліни “Екстрена та невідкладна медична допомога”

Тематичний план лекцій

1. Організація надання екстреної і невідкладної медичної допомоги в Україні. Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта.
2. Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим.

Тематичний план практичних занять

1. Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта.
2. Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих.
3. Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Первинне обстеження.
4. Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Вторинне обстеження.
5. Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим.
6. Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події.
7. Екстрена медична допомога при механічних травмах.
8. Екстрена медична допомога при масових ураженнях.
9. Диференційний залік: контроль теоретичної підготовки, СРС, практичної підготовки.

Перелік рекомендованої літератури

Основна література

1. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф.Владики А.С. та З.Д.Н.Т.України, д.мед.н., проф. Тарабрін О.О. Суми: Університетська книга, 2017.
2. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани : навчальний посібник: за ред. проф.Владики А.С. Одеса: ОНМедУ, 2016.
3. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія : навчальний посібник (ВНЗ I-III р.а.)/ А.А. Ілько. 2-е вид., переробл. і допов., «Медицина», Київ, 2018.
4. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття.Перспективи : навчальний посібник/ Запорожан В.М., Тарабрін О.О. Одеса: Університетська книга, 2018.

Додаткова література

1. Интенсивная терапия: национальное руководство . Том 1-2/ Заболотских И.Б. –М.: ГЭОТАР- Медиа, 2016.
2. Стоун Дж. Наглядная анестезиология / пер. с англ.. под ред. В.А. Светлова.- М.: ГЭОТАР- Медиа, 2020.
3. Морган Дж.Э., Михаил М. Клиническая анестезиология. 4- издание. М.: ГЭОТАР- Медиа, 2016.
4. 30 Невідкладних станів в терапії: навчальний посібник: за ред. Проф. Ю.М. Мостового. Київ, 2017.
5. Руководство по неотложной помощи при тяжелой автотранспортной травме / Кривда Г.Ф., Тарабрин О.А., Буднюк А.А. и др. Одесса: Астропринт, 2017.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю. Тести вихідного та кінцевого рівня знань за темою практичного заняття. Усна відповідь на стандартизовані питання за матеріалом поточної теми, попередніх тем та лекційного матеріалу. Розв'язування типових і

нетипових клінічних ситуаційних задач. Контроль практичних навичок. Контроль активності студента під час роботи в малих групах. Кінцевою стає середня оцінка за всі види діяльності студента під час практичного заняття.

Форми контролю.

Оцінка за дисципліну визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (середнє арифметичне поточної успішності) та екзаменаційної оцінки (традиційна оцінка), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і диференційного заліку становлять відповідно 50 та 50 процентів.

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей під час кожного з практичних занять та під час самостійної роботи у відділенні стаціонару. Для контролю рекомендується застосовувати наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль виконання практичних навичок, теоретичної підготовки, розв'язування ситуаційних задач.

Поточне оцінювання студентів по відповідних темах проводиться за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Оцінювання навчальної діяльності всіх студентів не є обов'язковим на кожному практичному занятті. Однак, на практичному занятті повинно бути опитано не менше 50% студентів.

В кінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній бал усіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми.

Засвоєння тем самостійної роботи студентів, яка передбачена програмою, перевіряється під час диференційного заліку.

По завершенню вивчення дисципліни здійснюється диференційний залік. До диференційного заліку допускаються студенти, які виконали програму «Екстрена та невідкладна медична допомога», не мають академічної заборгованості, отримали за поточну діяльність не менше 3,00 та здали комплекс практичних навичок з дисципліни згідно переліку. Оцінка на дифзаліку складається з відповіді студента на 2 теоретичних питання з переліку питань, передбачених програмою дисципліни. Диференційний залік оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою.

Студент має право *перескладання поточних незадовільних оцінок* тільки з метою досягнення мінімального середнього балу з дисципліни. Перескладання поточних незадовільних оцінок або позитивних оцінок для підвищення рейтингу студенту забороняється.

Оцінка з дисципліни складається з двох складових:

- 50%- поточна успішність (середнє арифметичне всіх оцінок студента)
- 50%- оцінка за дифзалік.

Самостійна робота студентів (СРС)

Види самостійної роботи студентів (СРС) та її контроль.

1. Організація надання екстреної медичної допомоги в Україні. Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану пацієнта.
2. Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень у дорослих.
3. Порядок надання екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі. Первинне і вторинне обстеження.
4. Зупинка кровообігу та дихання. Технологія надання екстреної медичної допомоги дорослим.
5. Діагностика і лікування невідкладних станів на місці події.
6. Екстрена медична допомога при механічних травмах.
7. Екстрена медична допомога при масових ураженнях.

Завдання для самостійної роботи:

- підготовка до практичних занять
- теоретична підготовка
- виконання тестових завдань
- вирішування ситуаційних задач
- тренінг з виконання практичних навичок

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання, політика щодо академічної доброчесності, політика щодо відвідування та запізень, мобільні пристрої, поведінка в аудиторії відбувається згідно до «Положення про організацію освітнього процесу здобувачами вищої освіти в ОНМедУ», 2019 р.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності:

Списування під час тестування та рішення ситуаційних завдань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування та запізень:

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим, запізнення не бажані. Поважною причиною відсутності на заняттях вважається хвороба, що підтверджується довідкою від лікаря (лікарняним).

Мобільні пристрої:

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище спілкування є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.